

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ
Διεύθυνση Προστασίας & Διαχείρισης
Υδάτινου Περιβάλλοντος**

Ταχ. Δ/ση : Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κωδ: 115 23, Αθήνα
Πληρ.: Διον. Μαρίνος
Τηλ. : 213 1515 439
Email : d.marinos@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**
FAX: 213 1513 512
e-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: Η υπ' αρ. 6849-321/28-5-2020 Ερώτηση ΑΚΕ της Βουλής.

Σε απάντηση της με αριθμ. 6849-321/28-5-2020 Ερώτησης ΑΚΕ, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κκ. Γιαννούλη Χρήστο, Ζαχαριάδη Κων/νο, Ζουράρι Κων/νο, Καρασαρλίδου Ευφροσύνη, Καφαντάρη Χαρούλα, Μάλαμα Κυριακή, Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο, Πούλου Παναγιού, Ραγκούση Ιωάννη, Σκουρολιάκο Παναγιώτη, Τζάκρη Θεοδώρα και Φάμελλο Σωκράτη σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την αντικατάσταση και αποκατάσταση υφιστάμενων τεχνικών έργων στην κοίτη τμήματος του ποταμού Εδεσσαίου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνση Υδάτων / Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε θέματα πλημμυρών περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στην αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου των πλημμυρών, σύμφωνα με την ΚΥΑ 31822/1542/Ε130/2010 (ΦΕΚ Β' 1108/21.07.2010) «Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007» όπως ισχύει.

Ειδικότερα και σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων / Γενική Διεύθυνση Υδάτων έχει ολοκληρώσει για το σύνολο των δεκατεσσάρων (14) Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας και τα τρία (3) στάδια της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ, ήτοι την Προκαταρκτική Αξιολόγηση Κινδύνων Πλημμύρας για κάθε Λεκάνη Απορροής Ποταμών και τον προσδιορισμό των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ), την κατάρτιση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας καθώς και την κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) για τις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας. Στην παρούσα φάση καταρτίζεται η 1η Αναθεώρηση της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2020.

Όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν στα τρία Στάδια της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ έχουν αναρτηθεί στον σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας floods.ypeka.gr και στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Environment Information and Observation Network) [http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/floods/\(Reportnet\)](http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/floods/(Reportnet)).

Ειδικότερα, για τις περιοχές που αναφέρονται στην ερώτηση, σας γνωρίζουμε ότι ανήκουν στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτική Μακεδονίας EL09, και ειδικότερα στη ΖΔΥΚΠ «Χαμηλή ζώνη περιφερειακής τάφρου και συμβαλλόντων ποταμών, πεδιάδα Κατερίνης και Λιτόχωρου – EL09RAK0001». Το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Μακεδονίας (EL09) για το οποίο έχει διενεργηθεί ευρεία διαβούλευση τόσο επί του περιεχομένου του όσο και επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) έχει εγκριθεί με την υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/41387/331 Απόφαση και δημοσιευθεί στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 2689/Β' /6.07.2018).

Το Πρόγραμμα Μέτρων του ΣΔΚΠ περιλαμβάνει 26 Μέτρα, τα οποία περιλαμβάνουν και τις 4 Φάσεις Διαχείρισης του κινδύνου πλημμύρας (Πρόληψη, Ετοιμότητα, Προστασία, Αποκατάσταση). Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα Μέτρα που σχετίζονται με τα ερωτήματά σας.

- Εκσυγχρονισμός και αποκατάσταση αποχετευτικών / αποστραγγιστικών δικτύων: EL_09_33_11, Είδος Μέτρου: Τεχνικά μέτρα Αντιπλημμυρικής Προστασίας.
- Προώθηση πρακτικών ανάσχεσης των πλημμυρικών ροών και συγκράτησης φερτών υλικών, με έμφαση στα Μέτρα Φυσικής Συγκράτησης Υδάτων (ΜΦΣΥ): EL_09_31_08, Είδος Μέτρου: Τεχνικά μέτρα Αντιπλημμυρικής Προστασίας.
- Διαχειριστικά μέτρα χρήσεων γης σε λεκάνες απορροής χειμάρρων: EL_09_35_17, Είδος Μέτρου: Μέτρα περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
- Μελέτες/Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας: EL_09_33_12, Είδος Μέτρου: Τεχνικά μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας.
- Ταμιευτήρες πολλαπλής σκοπιμότητας με συνιστώσα αντιπλημμυρικής προστασίας: EL_09_32_09, Είδος Μέτρου: Μη δομικές παρεμβάσεις.
- Έργα αντικατάστασης και συμπλήρωσης υφιστάμενων δικτύων αποχέτευσης όμβριων υδάτων: EL_09_34_13, Είδος Μέτρου: Τεχνικά μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας.
- Σύνταξη Στρατηγικών Σχεδίων (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας: EL_09_35_15, Είδος Μέτρου: Τεχνικά μέτρα Αντιπλημμυρικής Προστασίας.
- Συντήρηση υφιστάμενων Ορεινών Υδρονομικών Έργων: EL_09_35_16, Είδος Μέτρου: Μέτρα περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
- Επικαιροποίηση των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης και κωδικοποίηση έκτακτων ενεργειών αντιμετώπισης πλημμύρας / Κατάρτιση Μνημονίου Ενεργειών σε τοπικό επίπεδο: EL_09_42_19, Είδος Μέτρου: Νομοθετικές / Διοικητικές ρυθμίσεις.
- Αξιοποίηση υφιστάμενων έργων ταμείωσης για ανάσχεση πλημμυρικών παροχών: EL_09_32_10, Είδος Μέτρου: Μη δομικές παρεμβάσεις.
- Ανάπτυξη συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης πλημμυρών. EL_09_41_18, Είδος Μέτρου: Μη δομικές παρεμβάσεις.
- Κωδικοποίηση Νομοθεσίας σε θέματα καθορισμού και συντήρησης ρεμάτων – Κατάρτιση κανονισμού απαιτούμενων ενεργειών αποκατάστασης παροχετευτικότητας κοίτης ρεμάτων, συντήρησης και διαχείρισης της παρόχθιας βλάστησης: EL_09_44_23, Είδος Μέτρου: Νομοθετικές / Διοικητικές ρυθμίσεις.

Τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, περιλαμβανομένων των Χαρτών Επικινδυνότητας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας, αποτελούν το στρατηγικό εργαλείο για την εφαρμογή της πολιτικής

για την αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου πλημμύρας στο σύνολο της χώρας. Τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας περιλαμβάνουν ένα Πρόγραμμα Μέτρων για την ορθή διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας σε όλες τις φάσεις διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας που θέτει η Οδηγία 2007/60/ΕΚ (Πρόληψη, Προστασία, Ετοιμότητα, Αποκατάσταση). Ως εκ τούτου, δε συνιστούν τεχνικές μελέτες για την κατασκευή έργων, αλλά εργαλεία για την άσκηση πολιτικής και για τον προγραμματισμό ενεργειών, τα οποία αναπτύσσονται για πρώτη φορά στη χώρα μας.

Χρησιμεύουν στις αρμόδιες υπηρεσίες σαν ένα πρώτο εργαλείο αξιολόγησης των αρνητικών συνεπειών από τις πλημμύρες, με στόχο τον καθορισμό αποτελεσματικής στρατηγικής για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, αλλά και το σχεδιασμό των κατάλληλων μέτρων προστασίας.

Συνεπώς, τα αποτελέσματα των Χαρτών Επικινδυνότητας, των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας και τα περιγραφόμενα στο Πρόγραμμα Μέτρων των ΣΔΚΠ θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη από τον κάθε φορέα που προγραμματίζει, αναπτύσσει και υλοποιεί έργα και δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός των ζωνών κατάκλυσης πλημμύρας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, κάθε φορέας οφείλει να προσδιορίζει, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης των έργων / υποδομών /δραστηριοτήτων, με μεγαλύτερη ανάλυση τον κίνδυνο πλημμύρας εντός των ορίων ανάπτυξης της δραστηριότητας ή των υποδομών που προγραμματίζει να υλοποιήσει ώστε να λαμβάνει τυχόν πρόσθετα μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας για τη μείωση των αρνητικών συνεπειών στις υποδομές του από την εκδήλωση ενός πλημμυρικού συμβάντος.

Σε ό,τι αφορά ζητήματα που άπτονται των υδατορεμάτων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.4258/2014 και ΚΥΑ οικ.140055/2017) έχει θεσπιστεί ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την προστασία των υδατορεμάτων με τον καθορισμό κανόνων, συντονισμένων μέτρων και διαδικασιών που στοχεύουν στην οριοθέτηση των υδατορεμάτων με κριτήριο το χαρακτήρα τους ως υδρολογικών στοιχείων και οικοσυστημάτων, την ανασύσταση και αποκατάσταση των υδατορεμάτων στο πλαίσιο της αειφορικής διαχείρισης των υδάτων και της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και την αποτροπή πλημμυρών που επιτείνονται ιδίως λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων και των επιμέρους διατάξεων του ανωτέρω νόμου λαμβάνονται υπόψη τόσο τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) όσο και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), όπως ισχύουν.

Τα υδατορέματα σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 24) προστατεύονται ως στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος προκειμένου να διατηρηθούν στη φυσική τους κατάσταση και να διασφαλίζεται η επιτελούμενη από αυτά λειτουργία της απορροής των υδάτων. Επιπλέον, η Οδηγία Πλαίσιο για τα ύδατα 2000/60/ΕΚ θέτει ρητά ως στόχο την καλή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση όλων των επιφανειακών σωμάτων με την εκπόνηση ανά Λεκάνη Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) ειδικών σχεδίων διαχείρισης. Οι βασικές αρχές της Οδηγίας επεκτείνονται σε όλα τα υδατορέματα ακόμα και στα «μικρά» αφού αυτά συμβάλουν σε άλλα μεγαλύτερα αποτελώντας έτσι μέρος της κάθε ΛΑΠ. Ειδικότερα, βάσει του Ν.4258/2014, η διαδικασία της διευθέτησης ενός υδατορέματος, δηλαδή, της επέμβασης στο υδατόρεμα με την εκτέλεση των αναγκαίων έργων έχει ως σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών. Σκοπός εκτέλεσης των έργων διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας (περιλαμβανομένων των εγκιβωτισμών) είναι η άρση ή/και μείωση του πλημμυρικού κινδύνου και συνεπώς, η αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων στο φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον, χωρίς ωστόσο να επέρχεται ουσιαστική αλλοίωση της φυσικής διαμόρφωσης του υδατορέματος. Προκύπτει, επομένως, ότι οι εργασίες συντήρησης των υδατορεμάτων, καθώς και οι ήπιες, φιλικές προς το περιβάλλον, παρεμβάσεις για τη διευθέτησή τους, όπως εργασίες

σταθεροποίησης των πρανών χωρίς μεταβολή της δίαιτας του υδατορέματος, καθαρισμού της κοίτης από συσσωρευμένα φερτά υλικά καθώς και εργασίες για τη διασφάλιση της διατήρησης της παροχετευτικής τους ικανότητας αποσκοπούν στην προστασία του οικοσυστήματος, ενώ συνιστάται τα πάσης φύσεως έργα σε υδατορέματα, ειδικά σε προστατευόμενες περιοχές (π.χ. NATURA), σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος να εκτελούνται χειρονακτικά ή με ελαφριά μηχανήματα ώστε να αποφεύγεται κάθε είδους υδρομορφολογική αλλοίωση.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι από περιβαλλοντικής άποψης η προστασία του υδατορέματος και των χώρων εκατέρωθεν αυτού αποτελεί πρώτη προτεραιότητα ώστε να διασφαλίζεται η φυσική κατάσταση, η λειτουργία και η απρόσκοπτη επιφανειακή απορροή των υδάτων, να διατηρείται η παροχετευτικότητα και η επάρκεια των αγωγών, ώστε να αποφεύγονται δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με σκοπό την αποφυγή του πλημμυρικού κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τους Χάρτες Επικινδυνότητας και τους Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας της περιοχής (που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα ΣΔΚΠ), στην οποία υπάγονται τα υδατορέματα. Αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του ΥΠΕΝ είναι η χάραξη και η επίβλεψη της εφαρμογής της πολιτικής για τους υδατικούς πόρους της χώρας στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ, των συναφών ενωσιακών οδηγιών και της εθνικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο των εν λόγω οδηγιών, μεταξύ άλλων, καταρτίζονται αρμοδίως Σχέδια Διαχείρισης (ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ), στα οποία καθορίζονται μέτρα για την προστασία των υδατικών πόρων και τη διαχείριση κινδύνων πλημμύρας. Η εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης σε τοπικό επίπεδο ανήκει στην αρμοδιότητα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία μέσω της αρμόδιας Δ/νσης Υδάτων συντονίζει τους εκάστοτε φορείς υλοποίησης των μέτρων των ΣΔ και ελέγχει τη συμβατότητα οποιασδήποτε δραστηριότητας με τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης. Επίσης, στα Σχέδια Διαχείρισης υπάρχουν προβλέψεις (μεθοδολογίες, διαδικασίες) για την υλοποίηση έργων, οι οποίες εφαρμόζονται και ελέγχονται από τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς για τον προγραμματισμό, τη μελέτη και την αδειοδότηση αυτών (Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση).

Κατά συνέπεια, τα έργα και οι παρεμβάσεις στα υδατορέματα γίνονται με γνώμονα τις κατευθύνσεις των ενωσιακών Οδηγιών και εξετάζονται με βάση περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές, τα μέτρα, τη συμβατότητα με τις γενικές αρχές, τις κατευθύνσεις και τους στόχους της 1ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ και των ΣΔΚΠ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση επί των ανωτέρω.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΝΗ